

čeno účinnou právní ochranou. Tato ochrana může být dána jen soudy. Rovnost před zákonem může být porušena akty jednak moci zákonodárné, jednak moci výkonné, jednak i moci soudcovské. Jest tudíž myslitelná soudní ochrana proti nerovnostem způsobeným zákony nebo nařízeními a konkrétními akty správy nebo justice.

Při zákonech může jít jen o ochranu proti zákonům obyčejným, nikoli také proti zákonům ústavním. Avšak i při zákonech obyčejných jest soudcovská kontrola možná jen tam, kde zákony ústavní mají větší moc vízící než zákony obyčejné, tudíž jen v soustavě ústav ztrnulých. Po této stránce lze uvést tyto hlavní formy soudcovské kontroly:

1. Určitý soud jest příslušný rozhodovati o stížnostech jednotlivců proti porušení ústavních práv občanů zákony a má právo, uzná-li stížnost za odůvodněnou, dotčený zákon zrušiti. Takovou funkci vykonává švýcarský spolkový soud, jde-li o zákony kantonální.

2. Jest tu zvláštní ústavní soud, kterému přísluší rozhodovati o ústavnosti zákonů vůbec a rušiti zákony protiústavní. Do této skupiny patří ústavní soud v republikách Československé a Rakouské.

3. Soudce rozhoduje o určité konkrétní právní věci má právo a povinnost odmítnouti aplikaci protiústavního zákona na případ, o který jde a na který se zákon vztahuje. Tak jest tomu v Severoamerické Unii a v nejnovější době i v říši Německé.

Právní řády některých států výslovně vylučují soudcovské zkoumání zákonů. Tak jest tomu ve Švýcarsku, pokud jde o zákony spolkové.

Proti nařízením, která porušují zásadu rovnosti, jest právní záruka dána v širokém právu soudů zkoumati platnost nařízení. Soud rozhoduje o určitém případě nepoužije na tento případ protizákonného nebo protiústavního nařízení. Z této zásady jsou však četné výjimky.

V oboru aplikace práva jest tu soudcovská ochrana proti aktům správy, které porušují zásadu rovnosti. Tato ochrana může být organizována různým způsobem.

1. Určitý soud jest příslušný rozhodovati o stížnostech proti porušení práv ústavou zaručených správními úřady (právo švýcarské: spolkový soud, právo rakouské: ústavní soud, právo československé: nejvyšší správní soud).

2. Jest vybudováno správní soudnictví, takže před správními soudy lze naříkati protiprávní akty správy (Francie, Rakousko).

3. Řádné soudy poskytují také ochranu proti aktům správy (Severoamerická Unie).

To jest v nejhrubších obrysech obsah knihy.

Jméno spisovatelovo není ve státovědecké literatuře naší jménem neznámým. Naopak lze vším právem tvrditi, že má již svůj zvuk. A touto knihou dokázal spisovatel nanovo, že v naší státovědecké literatuře má již dobré své místo. Kniha tato svědčí o nevšední pílí. Spisovatel s obsáhlou znalostí státovědecké literatury domácí a cizí, ale zajisté také cizí judikatury, spojuje dobrý postřeh a bystrost úsudku, neobmezuje se na to reprodukovati jen náhledy druhých spisovatelů, nýbrž staví se k těmto náhledům kriticky a vyslovuje také názory vlastní, které svědčí o značné samostatnosti v řešení různých státovědeckých otázek. Jest plně oprávněno tvrzení, že kniha tato znamená značné obohacení české literatury státovědecké.

Dr. Bohumil Baxa.

BIBLIOGRAFIE.

ČESKÁ.

Beneš (Jiří). — Reparace a Československá republika. Vínohrady, Mladé Proudy 1930. 31 str. 1'20.

Cicvárek (R.). — Holandská východní Indie. III. díl. Praha, Unie 1930. 286 str. 27'—.

Clemenceau (Georges). — Demosthenes. Přel. Ota Dubský. Praha, Pol. Klub Nár. dem. 1930. 145 str.

Českoslovenští evangelíci T. G. Masarykovi. V Praze, Kalich 1930. 235 str.

Domov za války. Díl. II. 1915. Red. Alois Žipek. Praha, Pokrok 1930. 444 str. 80'—.

Đurovič (Ján). — Náboženstvo T. G. Masaryka. Lipt. Sv. Mikuláš, Tranoscius 1930. 48 str.

Hromádka (Josef Lukl). — Masaryk. Praha, YMCA 1930. 242 str.

- Hýbl* (František). — Dějiny národa bulharského. Dl. I. V Praze, Hist. Klub 1930. 302 str. 40'—.
- Kunz* (Jaroslav). — Náš odboj v zrcadle rakouské vojenské justice. V Praze, Šolc a Šimáček 1930. 187 str. 20'—.
- Linhart* (František). — Masaryk a náboženství. V Praze, Kostnické Jiskry 1930. 56 str.
- Ludwig* (Emil). — Napoleon. Přel. Dr. Karel Hoch. V Praze, Melantrich 1930. 592 str. 90'—.
- Malý* (Jaromír). A bourali vesele to Rakousko zpuchřelé... (K historii našeho převratu 28.-30. října 1918.) Praha, Nové Čechy 1929. 14 str. 3'20.
- Masaryk a ženy*. Dl. I. Praha, Ženská národní rada 1930. 337 str. 33'—.
- Masaryk žurnalista*. Praha, Duch novin 1930. 35 str.
- Masaryk* (Tomáš Garrigue). — Masarykova práce. Sborník ze spisů, řečí a projevů. Praha, Státní nakladatelství 1930. 337 str. 33'—.
- Masaryková* (Charlie). — O Bedřichu Smetanovi. Praha, Sbor pro postavení pomníku B. Smetanovi 1930. 34 str.
- Mašlaň* (František). — O mírových snahách presidenta Masaryka. Praha, Kněhyně 1930. 15 str. 3'—.
- Melichar* (Václav). — S Masarykem ke štěstí národa a lidstva. Praha, Pragotisk 1930. 391 str. 29'—.
- Páta* (Josef). — Co má každý vědět o dnešní Lužici. Praha, Českoluž. spolek Adolf Černý 1930. 19 str.
- Pěnička* (Alexander). — Krise samosprávy a sanace financí obecních, okresních a zemských. Slezská Ostrava, Samosprávný sborník 1930. 192 str.
- Vozka* (Jaroslav). — Masaryk, dělnictvo a socialismus. Praha, Svěcený 1930. 31 str.
- Sborník vzpomínek na T. G. Masaryka*. Praha, Svaz Nár. Osvob. 1930. 340 str. 27'—.
- Soukup* (František). — T. G. Masaryk jako politický průkopník, sociální reformátor a president státu. Praha, Svěcený 1930. 373 str. 30'—.
- Zmeškal* (Vladimír). — T. G. Masaryk a Lužice. Praha, Českoluž. spolek Adolf Černý 1930. 40 str.

ANGLICKÁ.

- Agreements concludes at Hague conference*. H. M. S. O. 1930. 3/.
- Adam* (G.). — The Tiger: Georges Clemenceau. Cape 1930. 290 str. 10/6.
- Brookings* (R. S.). — Economic democracy. America's answer to Socialism and Communism. Macmillan 1930. 6/6.
- Brown* (A. J.). — Japan in the world of to-day. Williams & N. 1930. 322 str. 12/6.
- Burns* (C. D.). — An introduction to the social sciences. Allen & U. 1930. 122 str. 2/6.
- Calvert* (E. Roy). Capital punishment in the twentieth century. 4 th ed. Putnam 1930. 210 str. 5/.
- Catlin* (G. E. C.). — A study of the principles of politics. Allen & U. 1930. 460 str. 18/.
- Davis* (John W.). — Party government in the United States. Oxf. P. 1930. 68 str. 6/.

- Douglas* (Noel). — How about Europe? Noel Douglas 1930. 218 str. [550 čisl. výt.] 21/.
- Hecht* (J. S.). — Unsolved problems, national and international. Jarrolds 1930. 288 str. 16/.
- Holzman* (J. M.). — Pacifist imperialism. A plea for peace and power. Williams & N. 1930. 96 str. 3/6.
- Knigh* (M. M.) — *Barnes* (H. E.) — *Flugel* (F.). — Economic history of Europe. New ed., in 1 vol. Allen & Unwin 1930. 814 str. 18/.
- Lowrie* (Donald A.). — Masaryk of Czechoslovakia. London, Milford 1930.
- Potter* (P. B.). — The world of nations. Macmillan 1930. 17/.
- Street* (C. J. C.). — President Masaryk. London, Bles 1930. 256 str. 7/6.
- Venkataramani* (K. S.). — Renascent India. Ind. ed. rev. & enlarged. Simpkin 1930. 105 str. 3/.
- Wells* (Gabriel). — On capital punishment. Heinemann 1930. 12 str. 1/.

FRANCOUZSKÁ.

- André* (L. E.). La paix définitive par la Confédération gallo-germanique. Ficker 1930. 78 str. 6 fr.
- Cambo* (F.). — Les dictatures. Alcan 1930. 210 str. 15 fr.
- Caullet* (Paul). — Eléments de sociologie. 2e éd. Rivière 1930. 372 str. 30 fr.
- Daudet* (Léon). — Raymond Poincaré. Capitoile 1930. 200 str. 30 fr.
- Dennerly* (Etienne). — Foules d'Asie. Colin 1930. 256 str. 15 fr.
- Gruyter* (J. de). — Mac Donald et le Labour Party. L'Eglantine 1930. 15 fr.
- Kadmi-Cohen*. — L'abomination américaine. Flammarion 1930. 288 str. 12 fr.
- Masaryk* (Tomáš Garrigue). — L'idéal d'humanité. Paris, Rivière 1930. 12 fr.
- Mousset* (Albert). — L'attentat de Sarajevo. Payot 1930. 656 str. 50 fr.
- Perret* (Louis). — La Finlande. Rieder 1930. 146 str. 18 fr.
- Pilenco* (Alexandre). — Les moeurs du Suffrage universel en France. La Revue Mondiale 1930. 300 str. 12 fr.
- Privat* (Maurice). — Les heures d'André Tardieu et la crise des partis. Ed. des Portiques 1930. 12 fr.

NĚMECKÁ.

- Aussenpolitik*, (Österreich - Ungarns) von der Bosnischen Krise 1908 bis zum Kriegsausbruch 1914. Diplom. Aktenstücke d. Österr. ungar. Min. d. Äussern. Wien, Bundesverlag 1930. 9 Bde. 330'—.
- Bang* (Paul Franz). — Staat und Volkstum. 3., erw. Aufl. Langensalza, Beyer 1930. 54 str. 1'50.
- Batthyány* (Theodor Graf). — Für Ungarn gegen Hohenzollern. Wien, Amalthea 1930. 261 str. 7'—.
- Bauer* (Heinrich). — Stresemann. 2. Aufl. Berlin, Stilke 1930. VIII—268 str. 5'—.
- Bauer* (Wilhelm). — Die öffentliche Meinung in der

- Weltgeschichte. Potsdam-Wildpark, Athenaion 1929. 403 str. 27'50.
- Beer* (Max). – Allgemeine Geschichte des Sozialismus und der sozialen Kämpfe. 6. durchges. u. erw. Aufl. Berlin, Neuer deutscher Verlag 1929. 789 str. 8'–.
- Bleibrunner* (Rudolf). – Der Kompass Europas. (Ein Buch f. neues Werden.) Leipzig, Kom. Thomas 1930. 300 str. 3'90.
- Bock* (Günther). – Das Notverordnungsrecht nach § 33 der thüringischen Verfassung. Weimar, Panse 1930. III–84 str. 3'–.
- Cassau* (Theodor). – Die Gewerkschaftsbewegung, Ihre Soziologie u. ihr Kampf. 2. Aufl. Halberstadt, Reyer 1930. X–355 str. 10'–.
- Corradini* (Enrico). – Die politische Reformation in Europa. Berlin, Scherl 1930. 2'–.
- Darmstaedter* (Friedrich). – Die Grenzen der Wirksamkeit des Rechtsstaates. Heidelberg, Winter 1930. VII–306 str. 15'–.
- Delbrück* (Hans). – Geschichte der Kriegskunst im Rahmen der politischen Geschichte. Neuzeit. I. Die Politik verdirbt d. Strategie. (Der deutsch-französische Krieg 1870–1871.) Berlin, Stilke 1929. III–260 str. 9'–.
- Dokumente* (Die britischen amtlichen) über den Ursprung des Weltkrieges. 1899–1914. Stuttgart, Deutsche Verlagsanstalt 1930. Bd. 4. Die englisch-russische Annäherung 1903–1907. LXXIX–1075 str. 32'–.
- Durant* (Will). – Die grossen Denker. (The story of philosophy.) Zürich, Füssl 1929. XXIV–557 str. 14'–.
- Eschmann* (Ernst Wilhelm). – Der faschistische Staat in Italien. Breslau, Hirt 1930. 144 str. 3'50.
- Flaskämper* (Paul). – Statistik. Halberstadt, Meyer 1930. T. I. Allg. Statistik XXIII–114 str. 3'–.
- Funk* (Fritz). – Die Vereinigten Staaten von Europa. Aarau, Sauerländer 1930. 55 str. 1'–.
- Gerhardt* (Johannes). – Liberalismus und Wirtschaftsdemokratie. Berlin, Junker & Dünhaupt 1930. V–50 str. 2.40.
- Guerge* (Wilhelm). – Paneuropa und Mitteleuropa. 2. Aufl. Berlin, Staar 1929. 87 str. 3'–.
- Heinrich* (Walter). – Zentralistischer oder organischer Staat. Eger, Stauda 1929. 16 str. 0'80.
- Heller* (Hermann). – Rechtsstaat oder Diktatur? Tübingen, Mohr 1930. 26 str. 1'80.
- Herrfahrdt* (Heinrich). – Revolution und Rechtswissenschaft. Greifswald, Bamberg 1930. IX–157 str. 7'–.
- Holleben-Alzey* (Nikolaus v.). – Vom Fascismus zu Kleineuropa. Berlin, Staar 1929. 90 str. 2'75.
- Kemény* (Georg) – *Vágó* (Josef). – Die Volkswirtschaft Ungarns. Wien, Perles 1930. 252 str. 9'–.
- Kerp* (Hans). – Bodenreform und Sozialismus. Bergisch Gladbach, Heider 1929. X–96 str. 2'25.
- Kersten* (Kurt). – Bismarck und seine Zeit. Berlin, Neuer Deutscher Verlag 1930. VI–544 str. 4'–.
- Korsch* (Karl). – Marxismus und Philosophie. 2., durch e. Darstellg d. gegenwärt. Problemlage erw. Aufl. Leipzig, Hirschfeld 1930. III–160 str. 5'40.
- Kroeker* (Abr.). – Bilder aus Sowjet-Russland. 2. Aufl. Striegau, Urban 1930. 159 str. 2'25.
- Lorenz* (Herbert). – Handbuch des Aussenhandels und Verkehrs mit der Ud SSR und die staats- und wirtschaftspolitischen Verhältnisse der Sowjetunion. Berlin-Grunewald, Vowinkel 1930. 438 str. 24'–.
- Lukács* (Géza). – Neue Bahnen der Staatskunst. Der Weg zur Revision d. Friedensverträge. Berlin, Stilke 1930. 80 str. 2'80.
- Machatschek* (Fritz). – Tschechoslovakei, Berlin, Zentralverlag 1930.
- Marcu* (Valeriu). – Männer und Mächte der Gegenwart. Berlin, Kiepenheuer 1930. 5'–.
- Marcus* (Ernst). – Palästina – ein werdender Staat. Völker- und staatsrechtl. Untersuchg. über die rechtl. Gestaltg. des Mandatslandes Palästina. Leipzig, Noske 1929. XIX 328 str. 12'–.
- Menzel* (Adolf). – Beiträge zur Geschichte der Staatslehre. Wien, Hölder – Pichler – Tempsky 1929. 582 str. 28'50.
- Michels* (Robert). – Italien von heute. Zürich, Füssl 1930. 9'60.
- Moll* (Bruno). – Lehrbuch der Finanzwissenschaft. Berlin, Hobbog 1930. 708 str. 17'–.
- Mori* (Paul). – Das Wesen der Konjunktur. Bern, Francke 1929. 79 str. 3'20 fr.
- Peter* (Hans). – Grenzen der Statistik in der Konjunkturforschung. Bonn, Schroeder 1930. 73 str. 3'60.
- Posse* (Ernst H.). – Der Marxismus in Frankreich 1871–1905. Berlin, Prager 1930. 8 str. 3'59.
- Prozess der Diktatur*. (Die führenden Persönlichkeiten aller Länder u. Parteien über d. brennendste Problem d. Gegenwart. Wien, Amalthea 1930. 415 str. 12'–.
- Rychnovsky* (Ernst). – Masaryk, Prag, Staatl. Verlagsanstalt 1930. 337 str. 35 Kč.
- Seipel* (Ignaz). – Der Kampf um die Österreichische Verfassung. Wien, Braumüller 1930. XIII. 379 str. 10'–.
- Shotwell* (James V.). – Der Krieg als Mittel nationaler Politik. Stuttgart, Deutsche Verlags-Anstalt 1930. 10'–.
- Schmölders* (Günter). – Die Prohibition in den Vereinigten Staaten. Leipzig, Hirschfeld 1930. XVIII–266 str. 7'50.
- Sombart* (Werner). – Die drei Nationalökonomien. München, Duncker & Humblot 1930. 12'–.

Vydavatelé: Dr. Jaroslav Krejčí a Vilém Koudelka. Odpovědný redaktor Vilém Koudelka. Revue »*Moderní stát*« vychází jednou měsíčně s výjimkou dvou prázdninových měsíců. Celoroční předplatné v tuzemsku Kč 100'–. Jednotlivá čísla Kč 12'–, dvojčísla Kč 18'–. Pro cizozemsko zvyšuje se předplatné o poplatky poštovní na ročních Kč 115'–. Kdo si ponechá ukázkové číslo, považuje se za odběratele. Odbírání časopisu přestává jen písemnou výpovědí. Pouhé vrácení výtisku nestačí. Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů č. j. 85.224/VII.-28. Toto číslo vyšlo v měsíci dubnu 1930. Tiskem Státní tiskárny v Praze.